



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni

În temeiul art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 413), cu modificările ulterioare, precum și în vederea executării Regulamentului privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 347-349 art. 680),

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se autorizează instalarea unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni, cu puterea electrică instalată de 50 MW.
2. Centrala electrică va fi gestionată de către „GS BLUE ELECTRIC” S.R.L. cu sediul în satul Rădeni, raionul Strășeni, în conformitate cu prevederile actelor normative, inclusiv Regulile pieței energiei electrice, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 283/2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 247-257, art. 882).
3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Energiei.
4. Prezenta hotărâre este valabilă timp de 60 de luni de la data adoptării.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la autorizarea instalării
unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni, a fost elaborat de către Ministerul Energiei.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul este elaborat în temeiul art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică (Monitorul Oficial Nr. 193 - 203 din 08.07.2016, art. 413), care stabilește competența Guvernului de a autoriza instalarea centralelor electrice cu o putere instalată mai mare de 20 MW și majorarea capacităților centralelor electrice existente în cazul în care capacitatea adițională este mai mare de 20 MW - în conformitate cu Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat recent prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 347-349 art. 680).

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

2.2.1. Prezentarea situației curente în domeniu

Republica Moldova nu dispune de resurse energetice tradiționale, cum ar fi gazele naturale, cărbunele și petrolul, este un importator net de energie și încă nu a exploatat pe deplin potențialul surselor sale de energie regenerabilă (SER), nefiind capabilă să asigure integral cu resurse energetice nici cererea de energie primară de pe malul drept al râului Nistrului.

În anul 2023 sursele interne de producere a energiei electrice sunt reprezentate de centralele electrice de termoficare urbane ale S.A. „Termoelectrica” și S.A. „CET Nord” care asigură circa 60% din cantitatea totală de energie electrică generată de producătorii autohtoni, centrala hidroelectrică de la Costești cu o pondere de 6,8%, centralele eoliene și fotovoltaice cu o pondere de 32%, iar centralele electrice pe bază de biogaz și centralele electrice de termoficare ale fabricilor de zahăr asigură 1,5% din cantitatea de energie electrică produsă local.

Energia eoliană, energia solară și biomasa sunt cele mai importante resurse interne în vederea obținerii de energie produsă local (potențialul tehnic global al SER este estimat la circa 65 TWh, ce ar acoperi integral cererea de energie primară), iar conform datelor statistice din anul 2023 au fost asigurate cumulativ (inclusiv energia hidraulică) circa 10,4 % din consumul final de energie electrică.

Prevederile actelor normative menționate supra au scop de a dezvolta capacități noi de producere a energiei electrice, de a oferi previzibilitate pentru potențialii investitori în construcția centralelor electrice, de a asigura transparență în procesul de evaluare a solicitărilor și de emitere a hotărârii cu privire la autorizarea instalării centralelor electrice noi sau a majorării capacității centralelor electrice existente.

În Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2024, sunt stabilite condițiile pe care trebuie să le întrunească solicitanții care intenționează să construiască/reconstruiască centrale electrice în vederea obținerii autorizării, precum și documentele specifice pe care urmează să le prezinte în acest scop.

Evaluarea proiectelor de instalare/majorare a capacității centralei electrice se efectuează de către comisia de autorizare în baza criteriilor care reflectă aspecte tehnico-economice și de mediu:

- a) corespunderea tehnologiei cu politicile statului promovate prin prevederile Strategiei Energetice, Planului Național Integrat pentru Energie și Climă, a altor documente de politici energetice și tratate internaționale în vigoare la care Republica Moldova a aderat;
- b) credibilitatea racordării centralei electrice la rețelele electrice.
- c) credibilitatea tehnică a proiectului de instalare sau majorare a capacității centralei electrice;
- d) eligibilitatea terenului necesar pentru amplasarea centralei electrice în zona propusă de solicitant.

Respectiv, la data de 12 noiembrie 2024 solicitantul SRL „GS Blue Electric” a prezentat cererea cu privire la autorizarea instalării centralei electrice fotovoltaice cu puterea 50 MW în comuna Rădeni, raionul Strășeni, cu anexarea documentației de autorizare ce justifică intenția de a construi centrala electrică.

Ulterior, membrii comisiei de autorizare au avut posibilitatea să analizeze documentația de autorizare, în baza criteriilor de evaluare menționate mai sus, și s-au întrunit în cadrul ședinței din 04 decembrie 2024 unde au luat decizia de acceptare privind autorizarea instalării centralei electrice fiind prezentată Ministerului Energiei, care urmează să elaboreze și să prezinte Guvernului pentru aprobare Hotărârea cu privire la autorizarea instalării capacității centralei electrice.

2.2.2. Cauzele care au dus la apariția problemei

Importul energiei electrice pentru asigurarea integrală a consumului din sistemul electroenergetic național face ca economia țării să fie vulnerabilă la orice întrerupere a aprovizionării cu energie sau la fluctuațiile prețurilor la resursele energetice, astfel încât prin majorarea capacității de generare locală a energiei electrice și prin implementarea măsurilor de eficiență energetică se poate reduce dependența de importul resurselor energetice.

2.2.3. Problemele care se propun a fi soluționate prin intermediul proiectului actului normativ

Prin aprobarea proiectului hotărârii de Guvern se urmărește realizarea acțiunilor în sensul îndeplinirii obiectivelor asumate în Strategia Energetică, astfel încât construcția centralei electrice ce urmează a fi autorizată va avea impact asupra siguranței și securității generale a sistemului electroenergetic, protecția mediului și reducerea emisiilor, valorificarea terenurilor care nu sunt utilizate în circuitul agricol, creșterea ponderii energiei din surse regenerabile de energie.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul actului normativ propus vine să asigure implementarea prevederilor actelor menționate supra, dat fiind solicitarea depusă de către SRL „GS Blue Electric” și conține informații succinte despre denumirea și sediul solicitantului, capacitatea instalată a centralei electrice noi, care urmează să producă energie electrică, tipul tehnologiei de producere a energiei electrice și denumirea unității administrativ-teritoriale unde urmează a fi amplasată centrala electrică, astfel încât prin aprobarea hotărârii de Guvern va fi autorizată instalarea centralei electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost identificate opțiuni alternative.

Totodată, pentru opțiunea „a nu face nimic” se pot menționa, drept riscuri eminente, întârzieri în realizarea investițiilor necesare dezvoltării infrastructurii energetice, care riscă să nu se materializeze în timp util sau deloc, din cauza obstacolelor legate de autorizare.

4. Analiza impactului de reglementare

<i>4.1. Impactul asupra sectorului public</i>
Proiectul actului normativ propus conține informații succinte despre denumirea și sediul solicitantului, capacitatea instalată a centralei electrice noi sau în reconstrucție, care urmează să producă energie electrică sau capacitatea adițională a centralei electrice existente, tipul tehnologiei de producere a energiei electrice și denumirea unității administrativ-teritoriale unde urmează a fi amplasată centrala electrică, astfel încât prin aprobarea hotărârii de Guvern va fi autorizată instalarea centralei electrice.
<i>4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</i>
Implementarea actului normativ propus nu va necesita alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat, deoarece toate costurile de construcție ale centralei electrice, racordarea la rețelele electrice publice, precum și alte costuri aferente, urmează a fi suportate de solicitant.
<i>4.3. Impactul asupra sectorului privat</i>
Aprobarea proiectului actului normativ va responsabiliza toate părțile implicate pentru a respecta prevederile actului normativ, nu are impact asupra restricționării concurenței, fiind asigurat accesul liber pentru toți participanții pieței energiei electrice, care implementează tehnologii în conformitate cu politicile statului.
<i>4.4. Impactul social</i>
Prin autorizarea instalării centralelor electrice noi sau a majorării capacității centralelor electrice existente se urmărește crearea locurilor de muncă și reducerea importului de resurse energetice.
<i>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</i>
Nu este aplicabil
<i>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</i>
Nu este aplicabil
<i>4.5. Impactul asupra mediului</i>
Proiectul are scop de a promova tehnologii de producere a energiei electrice, prietenoase mediului, fără a afecta calitatea solului unde urmează a fi amplasate centralele electrice.
De menționat că la data de 1 noiembrie 2024 a fost eliberat Acordul de Mediu pentru activitatea planificată „Construcția centralei electrice fotovoltaice cu o putere instalată de 50 MW în zona com. Rădeni, r-nul Strășeni”.
<i>4.6. Alte impacturi și informații relevante</i>
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
<i>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</i>
Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, exceptându-se astfel de la efectuarea expertizei de compatibilitate.
<i>5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</i>
Nu este aplicabil
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Pentru asigurarea transparenței în procesul decizional, Ministerul Energiei, în conformitate cu prevederile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a plasat anunțul (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13697) despre inițierea procesului de

elaborare a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni.

În conformitate cu art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, odată cu transmiterea de către Cancelaria de Stat spre avizare/expertizare, proiectul hotărârii Guvernului și nota de fundamentare la acesta urmează a fi publicate spre consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Energiei și pe portalul consultativ www.particip.gov.md. Astfel, propunerile și obiecțiile aferente proiectului vor fi luate în calcul, în procesul de definitivare al acestuia.

În baza conținutului și prevederilor proiectului hotărârii Guvernului privind autorizarea instalării unei centrale electrice au fost identificate următoarele părți interesate de intervenția propusă:

1. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
(*inclusiv Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică*);
2. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
3. Ministerul Mediului (*inclusiv Agenția de Mediu*);
4. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
5. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;
6. Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru;
7. Operatorul sistemului de transport a energiei electrice;
8. Operatorii sistemelor de distribuție a energiei electrice;
9. Persoane fizice și juridice interesate.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de hotărâre va fi remis Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție, conform prevederilor art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și către Ministerul Justiției pentru efectuarea expertizei juridice, conform prevederilor art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Urmare elaborării proiectului hotărârii de Guvern nu au fost evidențiate acte normative ce urmează a fi modificate sau abrogate.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor prezentului act normativ va fi efectuată de către solicitantul SRL „GS Blue Electric” într-o perioadă de 60 de luni de la data aprobării.

Secretar de Stat

Constantin BOROSAN



Proces Verbal

**al ședinței Comisiei de Autorizare din cadrul Ministerului Energiei
în vederea examinării documentației de autorizare înregistrată prin cererea nr. 7305/24
prezentată de solicitantul SRL „GS Blue Electric”**

*prezidată de
dl Constantin BOROSAN
Secretar de Stat
04 decembrie 2024
Ora 15:00*

Au participat:

1.	Constantin BOROSAN	Secretar de Stat al Ministerului Energiei, Președinte al Comisiei de autorizare
2.	Victor GROPA	Consultant principal, Direcția energie electrică, Secretar al Comisiei de autorizare
3.	Nicolae MAGDÎL	Șef Direcție, Direcția surse de energie regenerabilă și mobilitate verde, Membru al Comisiei de autorizare
4.	Nolina POMPĂRĂU	Șefă Direcție, Direcția gaze naturale și produse combustibile, Membru al Comisiei de autorizare
5.	Denis BOSÎI	Șef Direcție, Direcția energie termică și cogenerare, Membru al Comisiei de autorizare
6.	Nicolae NEGRU	Consultant principal, Direcția energie electrică, Membru al Comisiei de autorizare
7.	Gheorghe STRATAN	Persoana împuternicită de Solicitant, care a prezentat cererea cu privire la autorizarea instalării centralei electrice

Președintele Comisiei de autorizare, dl **Constantin BOROSAN**, a informat participanții despre agenda ședinței respective, cu 3 subiecte pe ordinea de zi (prezentate în continuare), care a fost transmisă în timp util, în contextul examinării documentației de autorizare prezentată de Solicitant în conformitate cu prevederile Regulamentului privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2024 (în continuare *Regulament*).

Astfel, ședința Comisiei de autorizare este considerată **deliberativă** deoarece sunt prezenți toți membrii desemnați, fiind respectat pct. 23 din Regulament, iar decizia de acceptare sau refuz privind instalarea centralei electrice se va lua cu votul majorității simple a membrilor prezenți la ședință.

Totodată, la această ședință participă și dl **Gheorghe STRATAN**, persoana împuternicită de Solicitant, care a prezentat documentația de autorizare și a manifestat intenția de a participa la ședința Comisiei în conformitate cu pct. 32 din Regulament.

1. Admisibilitatea cererii cu privire la autorizarea instalării sau majorării capacității centralei electrice.

Secretarul Comisiei de autorizare, dl **Victor GROPA** a comunicat despre procesul de înregistrare a documentației de autorizare prezentate de către persoana împuternicită de Solicitant. Astfel la data de 12.11.2024 a fost depusă în secretariatul Ministerului Energiei cererea cu privire la autorizarea instalării centralei electrice, ce a fost înregistrată cu nr. 7305/24 și cu anexarea setului de documente menționate în pct. 28 din Regulament.

Urmare a verificării primare a documentației de autorizare a fost constatată lipsa formularelor specifice, prezentate în anexa nr.1 și anexa nr. 3 din Regulament, despre care a fost informat solicitantul, care a reușit să le prezinte în termenii stabiliți în pct.30 din Regulament.

Membrii Comisiei de autorizare au luat act de informația prezentată, iar Președintele Comisiei de autorizare a propus să fie votată admisibilitatea cererii nr. 7305/24 din 12.11.2024 cu privire la autorizarea instalării centralei electrice fotovoltaice cu puterea 50 MW din localitatea Rădeni, raionul Strășeni, prezentată de solicitantul SRL „GS Blue Electric”.

Rezultatul votării: **Pro – 5,** **Contra – 0,** **Abțineri – 0**

În rezultatul votării, Comisia de autorizare a constatat **admisibilitatea** cererii nr. 7305/24 din 12.11.2024 cu privire la autorizarea instalării centralei electrice fotovoltaice cu puterea 50 MW din localitatea Rădeni, raionul Strășeni, prezentată de solicitantul SRL „GS Blue Electric”, fiind întrunite cumulativ toate condițiile specifice în conformitate cu pct. 26 și 28 din Regulament, ce permite parcurgerea următoarei etape privind examinarea documentației de autorizare în vederea verificării îndeplinirii criteriilor privind viabilitatea proiectului de instalare a centralei electrice.

2. Examinarea documentației de autorizare și verificarea îndeplinirii criteriilor privind viabilitatea proiectului de instalare sau majorare a capacității centralei electrice.

Președintele Comisiei de autorizare, dl **Constantin BOROSAN** a informat despre procesul de examinare a documentației de autorizare prezentate de către persoana împuternicită de Solicitant. Astfel, în perioada 12.11.2024 – 04.12.2024 fiecare membru al Comisiei de autorizare a analizat setul de documente prezentate în scopul verificării îndeplinirii criteriilor privind viabilitatea proiectului de instalare a centralei electrice în conformitatea cu pct. 35 din Regulament.

În acest proces s-a constatat lipsa documentației tehnice a soluției propuse (pct.37.1 din Regulament), precum și a graficului de construcție (pct.37.2 din Regulament), fapt despre care Solicitantul a fost informat și care au fost prezentate în timp util (în perioada 02-04 decembrie 2024).

La ședință, persoana împuternicită de Solicitant, dl **Gheorghe STRATAN**, a menționat că procesul de construcție a centralei electrice fotovoltaice va dura circa 10 luni, astfel că spre finele anului 2025 este estimată darea în exploatare a centralei electrice fotovoltaice.

Totodată, a fost atrasă atenția asupra expirării termenului de valabilitate a avizului de racordare, fiind recomandată întreprinderea acțiunilor în sensul prelungirii valabilității acestuia, cu respectarea prevederilor Regulamentului privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 168/2019.

În urma examinării documentației de autorizare prezentate de solicitant, membrii Comisiei de autorizare au constatat că **au fost prezentate toate documentele necesare** în vederea stabilirii faptului dacă sunt îndeplinite criteriile privind viabilitatea proiectului de instalare a centralei electrice.

3. Aprobarea deciziei cu privire la propunerea de acceptare sau refuz al solicitării privind autorizarea instalării sau majorării capacității centrale electrice.

Urmare a examinării documentației de autorizare, președintele Comisiei de autorizare, dl **Constantin BOROSAN** a propus, în conformitate cu pct. 33 din Regulament, să fie votată decizia cu privire la *propunerea de acceptare* a solicitării privind autorizarea instalării centralei electrice fotovoltaice cu puterea 50 MW din localitatea Rădeni, raionul Strășeni, prezentată de solicitantul SRL „GS Blue Electric”.

Rezultatul votării: **Pro – 5,** **Contra – 0,** **Abțineri - 0**

În rezultatul votării, Comisia de autorizare a aprobat **decizia de acceptare** a solicitării privind autorizarea instalării centralei electrice fotovoltaice cu puterea 50 MW din localitatea Rădeni, raionul Strășeni, prezentată de solicitantul SRL „GS Blue Electric”, și conform pct. 42 din Regulament va propune organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei să elaboreze și să supună dezbaterii publice proiectul hotărârii Guvernului cu privire la autorizarea instalării centralei electrice.

Președintele Comisiei de autorizare

Constantin BOROSAN

Membru al Comisiei de autorizare

Nicolae MAGDÎL

Membru al Comisiei de autorizare

Nolina POMPĂRĂU

Membru al Comisiei de autorizare

Denis BOSÎI

Membru al Comisiei de autorizare

Nicolae NEGRU

Proces verbal întocmit de:
Secretarul Comisiei de autorizare

Victor GROPA



CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice
fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Energiei
3.	Justificarea depunerii cererii	<p>În prezent, autorizarea instalării unei centrale electrice cu o capacitate mai mare de 20 MW sau a majorării capacității unei centrale electrice existente în cazul în care capacitatea adițională este mai mare de 20 MW se realizează în conformitate cu procedura stabilită în Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2024, elaborat și aprobat în conformitate cu prevederile Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.</p> <p>Proiectul actului normativ propus vine să asigure implementarea prevederilor actelor menționate supra, dat fiind solicitarea depusă de către SRL „GS Blue Electric” și conține informații succinte despre denumirea și sediul solicitantului, capacitatea instalată a centralei electrice noi, care urmează să producă energie electrică, tipul tehnologiei de producere a energiei electrice și denumirea unității administrativ-teritoriale unde urmează a fi amplasată centrala electrică, astfel încât prin aprobarea hotărârii de Guvern va fi autorizată instalarea centralei electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni.</p>
4.	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (<i>PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale</i>)	
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare/expertizare este necesară	<ol style="list-style-type: none">1. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (<i>inclusiv Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică</i>);2. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;3. Ministerul Mediului (<i>inclusiv Agenția de Mediu</i>);4. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;5. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;6. Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru.

6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
7.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Victor Gropa, consultant principal, Direcția energie electrică, email: victor.gropa@energie.gov.md
8.	Anexe	- Proiectul hotărârii de Guvern; - Nota de fundamentare la proiect; - Procesul-verbal al ședinței comisiei de autorizare.
9.	Data și ora depunerii cererii	Conform semnăturii electronice
10.	Semnătura	Semnat electronic

Secretar de Stat

Constantin BOROSAN

Ex: Victor GROPA
e-mail: victor.gropa@energie.gov.md